MARINA CIOLAC

CU PRIVIRE LA BIDIALECTALISMUL UNOR VORBITORI AROMÂNI DIN ROMÂNIA

Chestiuni preliminare

Consideraţiile care urmează se bazează pe analiza corpusului de texte cules în cursul a cinci anchete de teren de la locuitori aromâni din România aparţinând celor două tipuri principale de graiuri: *fărşerot/grămostean.*

Anchetele au fost întreprinse la generaţii diferite de informatori de ambele sexe, după cum urmează:

– *1968* – *fărşeroţi* de vârstă medie şi bătrâni plecaţi din Pleasa (Albania), înregistraţi în *aromână* de N. Saramandu la Palazu Mare (judeţul Constanţa), la aproximativ 45 de ani după venirea acestora în România;

– *1974* – *grămosteni* din Livezi (Grecia) aparţinând generaţiei vârstnice şi medii, anchetaţi în *aromână* şi *dacoromână* de B. Cazacu şi N. Saramandu în Bucureşti (tot la aproximativ 45 de ani de la stabilirea în România);

– *1986* – *fărşeroţi* vârstnici din Pleasa (Albania), înregistraţi în *aromână* de N. Saramandu în localitatea Pipera (sectorul agricol Ilfov), după aproximativ 60 de ani de existenţă pe teren dacoromânesc;

– *1986* – elevi aromâni, în majoritate fărşeroţi (între 8 şi 15 ani), din Pipera (născuţi în România), anchetaţi (oral şi în scris) în *aromână* şi *dacoromână* de Marina Ciolac şi Margareta Chioreanu;

– *1987* – copii de aceeaşi vârstă cu cei din ancheta anterioară, în majoritate grămosteni, din localitatea Voluntari (Sectorul Agricol Ilfov), cercetaţi (în condiţiile expuse mai sus) de Marina Ciolac şi de Margareta Chioreanu.

Excerptarea şi evaluarea comparativă (în funcţie de mai mulţi factori sociolingvistici) a datelor culese în cursul acestor anchete a permis (în ciuda eterogenităţii corpusului) desprinderea a două categorii mari de concluzii. Prima categorie, vizând *stadiul şi perspectivele aromânei pe teritoriul dacoromânesc,* a fost abordată în cadrul unui articol din FD, X, 1991. La cea de-a doua grupă de concluzii, privind *dinamica şi sensul de evoluţie a bidialectalismului aromână/dacoromână,* ne vom referi sumar în cele ce urmează.

DACOROMANIA serie nouă, II, 1996-1997, Cluj-Napoca, p. 53-60

BDD-A1904 © 1996-1997 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:58:55 UTC)

1. Precizări terminologice

Desemnăm prin *bidialectalism [= Bd]* folosirea alternativă de către un locutor a două dialecte, subordonate fie aceleiași limbi *(= Bd intern)*, fie la două limbi diferite *(= Bd extern)*. În cazul special al limbii române se poate vorbi și de un *bisubdialectalism [= Bsd]* (intern sau extern), constând din folosirea alternativă a două graiuri (ale aceluiași dialect sau, respectiv, a două dialecte diferite) de către un locutor.

Prin *diglosie [= D]* desemnăm aici folosirea alternativă și complementară, în funcție de tipul situației de comunicare, a două variante lingvistice de rang și cu statut sociocultural și funcțional diferit: dialect (grai) / „limbă" literară. (Cele două tipuri de variante lingvistice pot aparține aceleiași limbi *(= D internă)* ori unor limbi diferite *(= D externă)*; în cazul special al aromânei ne-am referit – în articolul *Despre stadiul și perspectivele de evoluție a două graiuri aromânești din România* (FD, X, 1991) – și la un tip de *„microdiglosie" internă* ce s-ar putea dezvolta în cadrul aromânei.

2. Observații pe baza materialului

2. 1. Ancheta din *1974*, întreprinsă la grămostenii adulți din București a fost axată, în mod special, pe probleme ale *Bd*. Anchetatorii au urmărit, în principal, să constate influența a doi factori extralingvistici (respectiv, *vârsta* și *sexul* informatorilor) asupra gradului de dezvoltare a *Bd* aromână/dacoromână. Cei patru subiecți anchetați (doi bărbați și două femei) aparțin aceleiași familii și reprezintă informatorii V, VI, VII și VIII. Protocolul de anchetă a cuprins: *α)* reproducerea de către informatori (întâi în aromână și apoi în dacoromână) a basmului *Lúplu cu vúlpea* (cf. Pericle Papahagi, *Basme aromâne și glosar*, București, 1905, p. 104-106) (povestea le-a fost inițial citită în aromână de către un locutor nativ: N. Saramandu); *β) texte libere* (amintiri) redate succesiv în ambele dialecte; *γ) conversație dirijată* (inclusiv de natură metalingvistică (în aromână și, respectiv, în dacoromână). În condițiile de anchetă nu a intervenit nici o schimbare pe parcursul desfășurării acesteia.

(1) Excerptarea corpusului a pus în evidență faptul că nivelul *Bd* activ este puternic influențat de factorul *vârstă* și, într-o măsură considerabilă, la generația vârstnică, de parametrul *sex*:

Informatoarea VII (fără școală, casnică), având relații sociale reduse în afara grupului de locutori aromâni, utilizează cu precădere dialectul matern. *Bd*-ul informatoarei este mai degrabă *pasiv*, dat fiind că repertoriul său verbal în dialectul secundar [= dr.] este extrem de redus.

a) Exprimarea sa în *aromână* este presărată cu relativ puține elemente dacoromânești, majoritatea acestora fiind de natură lexicală (*școálă* = ar. *scolie* sau *scuľjó; grădiníță* = ar. – ; *vorbéscu* = ar. *zburắscu* etc.); acestea sunt (după

BDD-A1904 © 1996-1997 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:58:55 UTC)

cum se vede) fie elemente curente, fie termeni fără corespondent în aromână.

b) În *dacoromână* informatoarea VII nu a reușit să se exprime cursiv, găsind cu greu corespondențe în dialectul secundar. Relatarea sa se prezintă mai curând ca un text aromânesc, presărat numai cu câteva elemente dacoromânești, ca de exemplu: ocurența pronumelui de politețe (*dumnęatá*), perfectul compus al verbelor (în locul perfectului simplu din aromână), conjuncția *dacă* (ar. *ma*) și câteva fapte fonetice *(cę-aį* = ar. *ți-aį, įeį*, vb. = ar. *l'ęaį, zíce* = ar. *dâțį):*

= „įéste vúlpęa /[...] vúlpęa ęará [k] nkisí dúpâ pópa //[...] lo de la biseárică pópa lîturγíį/[...]//į-a spus că zíce: «cum lęaį dumnęatá lîturγíį de la popă ?» // «eį / lę-am lọát» / zîce // «așá: pópa plecá / ș-įo dúpă pópa / lę-am lụat // ș-lúplu-į zîce: «ș-míni mi ducų » // «eh/du-tį ș-tíni/ dácă po sâ įeį/du-ti ș-tíni» // s-a dus și įel / dúpă... lăturγíį //[...]" (VII, α, *dr.)*[1].

Informatorul VIII (două clase în greceşte şi două în română, crescător de oi), folosește și el preponderent aromâna. *Bd*-ul său, deși mai dezvoltat decât al informatoarei din aceeași generație, nu poate fi considerat decât o formă incipientă de *Bd* activ.

a) În *aromână,* subiectul VIII se exprimă cursiv, recurgând la relativ puține *elemente dacoromâneşti;* un loc aparte între acestea îl ocupă termenii meniți să redea unele abstracțiuni sau subtilități de gândire: *fără sâ obsęárvâ pópa, istétul dį lup, dęádirâ s-u convíŋgă, nu u convínseră, s-băzá* etc.

b) În *dacoromână,* informatorul povestește cu dificultate; repertoriul său verbal este restrâns, iar stângăciile de exprimare sunt numeroase. Frazele cu aspect strict dacoromânesc sunt puține. Acestea imită, de obicei, scurte secvențe din vorbirea curentă (*«dómle / dácă te kámâ» / zíse «du-te!»//)* sau apar în secvențele inițiale ale textelor: *a fost odátă ca nicodátă / a fost un lup ș-o vúlpe // și... s-aų întovărășít amîndóį* / [ε] ... [C] *agârșíį cum z-dăcu //* (VIII, α, *dr.).* Interferențele aromânești sunt uneori atât de frecvente în textele culese de la acest informator, încât pare să se realizeze într-un „idiom mixt":

= „«fọárte *muștátă* núma» zise *s-tâ bănęádă!»* / zísį / și trecú cîtva timp / *įára* įa zísį *câ* să [...]" (VIII, α, *dr.).*

= „buníčį *anóștį/įel's-nu* ne dęa vóje [...] sî [...] pe-nșeráte / să... să umblắm // [...] că pátur[1] nu ecsistá atúnc// atúnʒ dę-*aọá ŋ-cáplu alalánț* ų/ așternęá o *įámbul*-acólo// [...]" (VIII, β, *dr.).*

Adesea, locutorul, fără să-și dea seama, comută din dacoromână în dialectul

[1] Am notat între paranteze rotunde: sigla subiectului, tipul textului și dialectul în care trebuia redat textul. În cadrul fragmentelor citate vom nota între paranteze drepte următoarele indicații: [k] – corectează, [r] = repetă, [ε] = ezită, [C] = comută dintr-un dialect în celălalt; tot între paranteze drepte am notat intervenția anchetatorului, precedată de A.

BDD-A1904 © 1996-1997 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:58:55 UTC)

primar, continuând apoi să povestească în aromână:

= „«păi du-te/kir Marîje!»/ zise/ «dácă te kámă/ dú-te!»// și **[C]** *kir u alásă/ ï-dęádi* vóje// *vúlpęa z-dúțe și âj bágâ mâńlî tu... tu ńérį/ și u-ahurhí gínę* [...] //" (VIII, α, *dr.)*.

Comutarea de acest tip (nejustificată de nici o schimbare în circumstanțele comunicării) se explică prin nesiguranța de exprimare a locutorului în dacoromână și trebuie atribuită, fără îndoială, insuficientei cunoașteri active de către acesta a dialectului secundar. De altfel, informatorul însuși oferă o motivație oarecum apropiată de această afirmație pentru a justifica trecerea la aromână:

= „– [*A*: tóra tíni cum ul spusésį pirmíflu/ armânęáșți/ ma mucăneáșți?]
– tóra u spuj ĝumitáti [!] // anǫástrâ aromânęáscâ ĝumitáți/
– [*A:* câ ți?]
– *c-aşí ń-si pǫtrivéscu zbǫárâlę//*" (VIII, γ, *ar.)*.

(2) Informatorii de vârstă medie (V și VI) sunt capabili să alterneze fără dificultăți cele două sisteme lingvistice (diferențele determinate de factorul *sex* în ceea ce privește folosirea corectă a dialectelor aromân / dacoromân sunt puțin evidente). *Bd*-ul acestor locutori este *activ* în ambele idiomuri, deși dialectul de bază rămâne cel primar [= ar.].

a) Exprimarea *în aromână* a informatorilor V și VI este clară, fluentă și conține relativ puține elemente străine graiului.

b) Relatarea *în dacoromână* este la fel de cursivă, cu fraza amplă, complexă. Am întâlnit o singură (eventuală) tentativă de comutare la dialectul primar, de care informatoarea V devine însă repede conștientă, corectând-o:

= „a dóua zi/ iar vúlpęa// zîce: **[C]** *«mi kámă să [k]* mă kámă ca să botéz»//" (V, α, *dr.)*.

Influența sistemului lingvistic primar se manifestă printr-un număr redus de fapte în textul dacoromânesc al poveștii; menționăm dintre acestea:

– folosirea cu consecvență a termenului aromânesc de origine grecească *liturgíį*, în locul corespondentului dacoromânesc „prescuri" (locutorii l-au pronunțat însă ca în dacoromână, cu *-ĝ-*, nu cu fricativa velară sonoră *-γ-*, care apăruse la informatorii VII și VIII);

– reducerea diftongului *-ję-* la *-e-* în cuvântul dacoromânesc *mję́re* > *mére* (în 40 % dintre ocurențele acestui termen), ca o reacție hipercorectă la pronunțarea palatalizată a consoanei inițiale în aromână (*ńére* sau *ńęáre* –V, VI);

– câteva situații de închidere a lui *e* la *i* (*di* „de", *trîcá* „trecea") sau de eliminare a vocalei *-i*, respectiv, *-ă* din conjuncțiile *și, să* (și chiar a lui *-e* din forma dacoromânească a pronumelui reflexiv *se*) înaintea unui cuvânt care începe cu o consoană: *ș-s-a dus, s-se-dúcă, s-fáče* (VI);

BDD-A1904 © 1996-1997 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:58:55 UTC)

– o ocurență a articolului hotărât masculin (***-lu*** – VI), *(luplu* – VI), o anumită stângăcie în exprimarea vocativului (*cum-ai pus númele/ vulpea?* – VI, trăsătură evidentă și la subiectul VII); acordarea la plural a verbului cu substantivul colectiv *lumea* (***au*** *sărit toată lumea acolo* – VI).

Se mai cuvine precizat totodată că nu toate elementele dacoromânești folosite de informatorii V și VI aparțin variantei literare: alături de fapte fonetice si morfosintactice din graiul muntenesc (*preotésii, [ei] s-a împrietenit*) am excerptat și fapte din dacoromâna vorbită curent, mai exact din varianta sa populară (*lúpu, préotu, drúmu, númele* ***lu finu, gúra la sac, pe drúmu care a luát-o,*** conjuncția *că să* în loc de *să* etc.). Prezența acestor elemente dacoromânești neliterare dovedește că (în ciuda unei timide încercări a locutorului VI de a recurge la cuvinte sau expresii „mai elevate" în prezența unor interlocutori „distinși" [=*A*]: *vúlpea a fost... cum să spun/ invitátă că să... să botéze//;* ***în fine*** *s-au luat la cârtă*) nici la informatorii care stăpânesc bine dialectul secundar *Bd* nu este însoțit de o *D* activă dezvoltată.

2. 2. Anchetele din *1968* (Palazu Mare) și, respectiv, *1986* (Pipera), întreprinse la *fărșeroții* adulți *pleasoți* (= originari din Pleasa, Albania), au avut drept scop cunoașterea graiului și înregistrarea de texte dialectale. Prin interpretarea datelor din perspectivă sociolingvistică ne-am propus să relevăm *consecințele bidialectalismului* aromână/dacoromână asupra exprimării locutorilor în graiul matern. Principalii factori de variabilitate pe care i-am avut în vedere au fost: *sexul* informatorilor (în cadrul fiecărei localități) și *durata diferită a bidialectalismului* (cele două anchete fiind întreprinse la o distanță de 18 ani), la aceasta adăugându-se, în cazul informatorilor anchetați mai târziu (Pipera – 1986), stabilirea în zona de influență a Capitalei (fapt ce a stimulat, desigur, presiunea sistemului dacoromânesc asupra dialectului primar). Am excerptat texte provenite de la următorii informatori: 1968, Palazu Mare, [P.M.] – V, VI, VIII_1 și VIII_2; 1986, Pipera [=P] – VII_1, VII_2, VII_3 și VIII.

Evaluarea corpusului a relevat faptul că informatorii bărbați din ambele comunități cercetate se dovedesc mai conștienți de necesitatea utilizării alternative, complementare, a celor două dialecte. Această concluzie se întemeiază pe constatarea că cele mai numeroase *autocorectări spontane* ale unor interferențe din dacoromână au fost înregistrate la locutorii de sex masculin: *nă pătățim [k] păspîndim* (VIII_2, P.M.), *un obiceiu [k] adéti* (VIII_2, P.M.), *la rînd [k] apáda tuț* (VIII_2, P.M.), *nkisoápe [k] tu fiłikiji* (VIII_1, P.M.), *s-întîmplă [k] s-tihisí* (VI, P.M.); informatorul VI (P.M.) exprimă chiar textual (șoptit) constatarea că s-a îndepărtat de la sistemul lingvistic primar:

= „s-tihisí ca să ń-moápă dádă-mea *tócmai* [r] *tócmai* [ɛ] *kirúi ș-aiá//* [r] să

BDD-A1904 © 1996-1997 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:58:55 UTC)

ń-mo̯ápă dádă-mẹa//" (VI, P.M., *ar.)*.

Uneori, autocorectările spontane sunt însoțite de către informatori de sumare observații cu tentă metalingvistică:

= „s-nâ *adâpu̯stím* tu as-sără/ *[k]* s-n-*apândisím* Ш/ ***nu dâțém*** *adâpu̯stím//"* (VIII, P, *ar.)*.

Bd-ul activ mai dezvoltat la aromânii din Pipera (1986), ca urmare a contactului mai îndelungat (și mai intens) cu dacoromâna, a avut drept rezultat utilizarea unui număr mai mare de termeni dacoromânești (cu rostirea tot mai frecvent neadaptată la sistemul graiului), în locul cuvintelor aromânești de origine balcanică; balcanismele din grai tind astfel să fie trecute treptat în registrul pasiv al fărșeroților anchetați. Totuși, în cadrul bidialectalismului acestor locutori, aromâna continuă să rămână sistemul lingvistic de bază.

2. 3. Anchetele sociolingvistice din *1986* (Pipera = *P)* și din *1987* (Voluntari = *V)* întreprinse la copiii de vârstă școlară au fost axate dintru început pe probleme ale *bidialectalismului* și *diglosiei*. A fost cules material scris (texte de tip *α* – povești, povestiri) de la 50 de elevi din Pipera și 23 din Voluntari, iar materialul oral (texte de tip *α, β, γ* – vezi *supra* **2. 1.**) de la 20 de informatori (fete – I și băieți – II) din Pipera și de la 18 din Voluntari.

Pe baza materialului cules am constatat că *Bd*-ul *dezvoltat* și *activ* al copiilor în ambele idiomuri le permite acestora să se exprime cu ușurință în cele două dialecte. Treptat, pe măsura înaintării în vârstă, ponderea principală în repertoriul verbal al elevilor o dobândește dacoromâna: în corpusul excerptat, comutările de la aromână la dacoromână sunt incomparabil mai frecvente decât cele în sens invers.

a) *Exprimarea în aromână*

Deprinși să utilizeze dialectul primar în domenii sociolingvistice diferite de cel școlar, copiii s-au arătat, în general, mirați când li s-a cerut să folosească aromâna în cursul anchetei. De aceea, chiar la adresările în aromână ale cercetătorilor, unii copii au răspuns comutând la dacoromână:

= – „[*A*: lu akicâsíșĭ pirmíflu?]

– da// u akicâsíĭ// *[C] da nu̯ știu̯ s-o povestés*^{c}//" (I.M., II, P, γ, *ar.)*[2].

Comutările la dacoromână apar cu precădere în textele narative *(α)* ce constituie transpuneri în aromână ale unor povestiri receptate de copii în dacoromână (de exemplu în redarea unor fragmente din opera lui Ion Creangă):

= „[...] fẹáta áli moáșĭ ipá pẹa [r] pẹa/ slútă/ *[C] bába sărẹá cu gúra [...] că nu áre nevóie de așá... fátă rẹa//"*

[2] Am notat între paranteze rotunde: inițialele elevului, sigla (în cifre romane), clasa (în cifre arabe), localitatea, tipul textului și idiomul în care ar trebui să aibă loc discuția sau relatarea.

BDD-A1904 © 1996-1997 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:58:55 UTC)

= – [*A*: păi nu povestéşti în maĉedonéşte ?]

– *oh!* [k] ipá fţáta áli bábiį/ [...] tupţţá fúsi/ [...] //" (S.L., I, 4, P, α, *ar.).*

= „aúşlu ḑâsi câ va-į spúnâ a afén-suį/ *[C] cáre ǰerá un bun gospodár în sat* //" (T.M., I, 7, V, α, *ar.).*

Mult mai frecvente însă decât trecerile efective de la aromână la dacoromână sunt numeroasele interferenţe ale celor două sisteme lingvistice, care creează adesea impresia relatării într-un „idiom mixt". „Dacoromânizarea" exprimării aromâneşti este vizibilă la copii în toate categoriile de texte înregistrate (inclusiv în acelea în care sunt descrise obiceiuri, mâncăruri tradiţionale, relaţii dintre membrii familiei etc.):

= „z-dúţi *lăutárlu*/ şi-į ja *pi naş*^{j} dţ-aclóţi// γíni şi-*autocárlu*/ ş-fug cu *mirţása* ş-cu *ĝinerí* [ε] cu *ĝinerícă* la bâsţáricâ//" (Z.C., II, 3, V, β, *ar.).*

= „m-apúc ǰeų s-adár mîŋcárį/ cúrăţ cartófiį/ îį taį ş-apóį punΨ ĉaúnlu la fΨoc/ pun uléį [...]//" (B.C., I, 4, V, β, *ar.).*

– „şi sor-aţţá ńícă ǰrá ca un fel dį translátor/între noį dáuļį// dapóǰa mį-apucáį si-ń scrių/ ǰrám fţártę revoltátă/ pi sóra maį márį//" (G.C., I, 8, V, β, *ar.).*

Se mai cuvine precizat totodată că aromâna vorbită de elevii anchetaţi diferă de aceea folosită de locuitorii adulţi (vezi Marina Ciolac, *Despre stadiul şi perspectivele de evoluţie a două graiuri aromâneşti din România,* în FD, X, 1991). La copiii fărşeroţi este, de asemenea, mult mai evidentă decât la generaţiile medie şi vârstnică preluarea unor trăsături lingvistice din graiul grămostean (articularea în *-lu*, pronunţarea muiată a lui *ş*, închiderea lui *ă* neaccentuat la *î*), ca urmare a *bisubdialectalismului* (fărşerot / grămostean) dezvoltat pe teritoriul României.

b) *Exprimarea în dacoromână*

Copiii bidialectali anchetaţi se exprimă în dialectul secundar cursiv şi fără dificultăţi. Comutările de la dacoromână la aromână sunt practic inexistente. Am înregistrat numai un număr relativ scăzut de interferenţe aromâneşti (care se dovedesc mai numeroase în exprimarea orală decât în scris). Se constată un progres la copii (o dată cu înaintarea în vârstă) în ceea ce priveşte însuşirea dacoromânei utilizate în mediul în care trăiesc (respectiv, a graiului muntenesc şi a variantelor familiară şi populară). Nu acelaşi lucru se poate afirma însă despre selectarea exclusivă a elementelor literare în contexte formale de comunicare: şi la elevii clasei a VIII-a am înregistrat frecvent în situaţia de anchetă fapte de tipul celor de mai jos: *nepótă-su, ắla, áǰa* (M.M., II, 8, P, α), *acólo-şà* (M.G., II, 8, P, α), *ắla mícu* (B.H., II, 8, V, α), *máte-fizică* (B.H., II, 8, V, γ), *poa să mţárgă* (T.N., I, 8, P, β), *frátele lu ắla* (M.M., II, 8, P, α), *nu maį se báte* (M.M., II, 8, P, α), *maį am decît un fráte* (S.M., II, 8, V, γ) etc.

BDD-A1904 © 1996-1997 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:58:55 UTC)

Astfel de elemente dovedesc că, deși în plin proces de formare, *diglosia* nu este încă suficient dezvoltată la acești elevi în momentul absolvirii școlii generale.

3. Concluzii

Inițial *pasiv* în dacoromână, *Bd*-ul locutorilor aromâni stabiliți în România este astăzi (la toate generațiile) *activ* în ambele idiomuri. Deplasându-și însă, la copii, centrul de greutate spre dacoromână (în care se formează și funcționează *diglosia*), *Bd* aromână/dacoromână va deveni treptat preponderent pasiv în idiomul primar (aromânesc). În stadiul final extrem, locutorii urmează să ajungă *unidialectali* (renunțând la aromână) și (mai mult sau mai puțin) *diglosici* în dacoromână. Momentul acesta poate fi mult amânat prin cultivarea unei atitudini subiective corespunzătoare (o fidelitate lingvistică eficientă și activă) față de ambele dialecte, atitudine ce trebuie susținută de perpetuarea și revigorarea elementelor din sistemul etnocultural aromânesc.

Institutul de Fonetică și Dialectologie
„Alexandru Rosetti"
București, Calea 13 Septembrie, 13

BDD-A1904 © 1996-1997 Editura Academiei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-16 04:58:55 UTC)